



ЈАВНА УСТАНОВА

www.voders.org

ВОДЕ СРПСКЕ

БИЈЕЉИНА

БЕСПЛАТАН ПРИМЈЕРАК

БИЛТЕН

ГОДИНА 2 | БРОЈ 5 | МАРТ-АПРИЛ-МАЈ 2021.



UN WATER

22. МАРТ
СВЈЕТСКИ
ДАН
ВОДА

2021 Вредновање воде

ШТА ВОДА ЗНАЧИ ЗА ВАС?



СРПСКА НАСТАВЉА ИЗГРАДЊУ МЈЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА



Стефан Митровић:
Нове инвестиције
у сектору
водопривреде



Бранко Чолић:
Важни радови
у сливу
Требишњице
у 2021. години

22. МАРТ - СВЈЕТСКИ ДАН ВОДА ВРЕДНОВАЊЕ ВОДЕ

ШТА ВОДА ЗНАЧИ ЗА ВАС?

Тема Свјетског дана вода 2021. године говори о томе шта вода значи људима, о истинској вриједности воде и на који начин људи могу да заштите и сачувају воду као витални ресурс


У средишту кампање овогодишњег Свјетског дана вода је разговор о вредновању воде за живот сваког човјена. Уједињене нације позивају све људе да се укључе у овај разговор тако што ће одговорити на питање шта вода значи за њих, те да испричају своје приче и изразе своје мисли и осјећања о води.

Вода различитим људима значи различите ствари па је циљ кампање да се свеукупно човјечанство кроз разговор подсјети колико вода значи људима у њиховим домаћинствима, у школама и вртићима и на радним мјестима, колико вода значи за хигијену, достојанство и продуктивност сваког човјена, колико је вода важна за сваку религију и културу, колико вода значи за узгој хране, за пољопривреду и индустрију, колико је вода важна за очување природе. Сва ова питања усмјеравају на одговор да је живот човјека немогућ без воде и да је због тога од непроцењиве важности заштита воде као ресурса од којег зависи опстанак човјечанства. Јер, вода је живот!

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
РАСПОЛАЖЕ ЗНАЧАЈНИМ
ВОДНИМ БОГАТСТВОМ.
НАЈВАЖНИЈИ ЗАДАТАК
НАШЕГ ДРУШТВА ЈЕ ДА
САЧУВА ОБНОВЉИВЕ
ИЗВОРЕ КВАЛИТЕТНЕ
ВОДЕ ЗА БУДУЋЕ
ГЕНЕРАЦИЈЕ, А ТО СЕ
МОЖЕ ПОСТИЋИ САМО
КРОЗ ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ, СМАЊЕЊЕ
ЗАГАЂЕЊА И РАЦИОНАЛНО
КОРИШТЕЊЕ ВОДЕ.**



2021 Вредновање воде



ОДГОВОРИТЕ
НА ОВА ПИТАЊА,
ДА БИ СЕ ПОДСЈЕТИЛИ
КОЛИКО ЈЕ ВАЖНО
ОЧУВАТИ ВОДУ КАО
ПРИРОДНИ РЕСУРС:

**ЗА ШТА
СВЕ
КОРИСТИТЕ
ВОДУ?**

**КАКО
ВОДА УТИЧЕ
НА ХРАНУ
КОЈУ
ЈЕДЕТЕ?**

КАКВУ
УЛОГУ ИМА
ВОДА У ВАШОЈ
КУЋИ, У ШКОЛИ
ИЛИ НА ВАШЕМ
РАДНОМ
МЈЕСТУ?

**КАКВУ
УЛОГУ ИМА
ВОДА У ВАШОЈ
КУЛТУРИ И
ОБИЧАЈИМА?**

ШТА БИ
ВОЉЕЛИ ДА
ПРОМИЈЕНИТЕ
У ВОДАМА У
ВАШЕМ
ОКРУЖЕЊУ?

**КАКВУ УЛОГУ
ЋЕ ИМАТИ ВОДА
У ВАШОЈ
БУДУЋНОСТИ
И ЖИВОТУ
ВАШИХ
ПОТОМАКА?**

**УКЉУЧИТЕ СЕ
У РАЗГОВОР...**



Успостављање заштићеног барског подручја у доњем току и ушћу Дрине

Јавна установа „Воде Српске“ и Еколошко удружење „Еко Пут“ Бијељина потписали су Споразум о заједничком финансирању пројекта „Ревитализација дијела старог дринског тока Дринице-баре Стараче у процесу успостављања заштићеног барског подручја у доњем току и ушћу ријеке Дрине.“

ЈУ „Воде Српске“ издвојиће 20.000 КМ за финансирање овог изузетно важног еколошког пројекта чија укупна вриједност износи 23.040,00 КМ.

Овај пројекат карактерише вишенамјенски карактер који је у вези са више различитих области интегралног управљања водама. На једној страни, планирано чишћење старог корита Дринице и враћање воде у бару Старача је од великог значаја за очување биодиверзитета, па чак и неких заштићених врста, уз истовремено позитивне ефекте у области заштите од поплава и ублажавања последица климатских промјена, без негативног утицаја на еколошки статус вода у доњем току ријеке Дрине.

Једна од кључних мјера Плана управљања Обласним ријечним сливом (дистриктом) ријеке Саве Републике Српске, који је усвојила Влада РС, а која се истовремено предвиђа и плановима управљања ризиком од поплава, је ублажавање хидроморфолошких притисака на одређеним локацијама, на начин да се обнове природни ријечни токови, побољшају еколошки услови у приобалним подручјима, поново повежу ријеке са поплавним подручјима и/или стаништима значајних биљних и животињских врста, гдје год је то могуће.

Други аспект овог пројекта има промотивни и образовни карактер. Пројекат би требало да допринесе јачању свијести о предностима које нуде барски системи, њиховом значају и улози у заштити живорне средине и ублажавању последица климатских промјена. Поред тога млади стручњаци, прије свега биолози, имаће прилику да боравећи на терену, у реалним условима прошире своја знања о влажним стаништима.



ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ ВОДНИХ НАКНАДА И У 2020. ГОДИНИ ОСТВАРИЛО ДОБРЕ РЕЗУЛТАТЕ

У Буџет Републике Српске прикупљено 18.536.584,20 КМ

Одјељење за прикупљање и праћење водних накнада у оквиру Сектора за економско финансијске послове више година заредом остварује запажене резултате. Тако је било и током протекле 2020. године када су, у периоду од 1.1. до 31.12.2020, у Буџет Републике Српске по основу водних накнада прикупљена средства у укупном износу од 18.536.584,20 конвертибилних марака. Овај износ је мањи у односу на рекордну 2019. годину када је по основу водних накнада прикупљено 20.954.756,84 КМ. Узимајући у обзир отежавајуће околности усљед пандемије вируса корона и посљедичног пада промета у већини привредних и друштвених дјелатности, остварени резултат у 2020. години је задовољавајући. Поређења ради, износ прикупљених средстава у 2020. је међу пет најбољих годишњих резултата у прикупљању водних накнада од 2001. године, од када се у Републици Српској прикупљају средства од водних накнада.

Запослени на прикупљању и праћењу водних накнада распоређени су у Одјељењу за водне накнаде у Бијељини, Сектору за управљање водама обласним ријечним сливом Требишњице у Требињу и подручним канцеларијама у Бања

Луци, Приједору, Градишци, Добоју и Зворнику, који обављају послове у складу са Законом о водама и подзаконским актима који се односе на прикупљање и праћење водних накнада.

Обвезници посебних водних накнада у Републици Српској су правна и физичка

ЗАПОСЛЕНИ НА ПРИКУПЉАЊУ И ПРАЋЕЊУ ВОДНИХ НАКНАДА РАСПОРЕЂЕНИ СУ У БИЈЕЉИНИ, ТРЕБИЊУ, БАЊА ЛУЦИ, ПРИЈЕДОРУ, ГРАДИШЦИ, ДОБОЈУ И ЗВОРНИКУ

ка лица, као и остали субјекти који врше захватање површинских и подземних вода у циљу њиховог кориштења, који на било који начин загађују воду, који врше вађење материјала из водотона, који производе електричну енергију кориштењем хидроенергије, као и правна и физичка лица која врше закуп јавног водног добра.

У евиденцији ЈУ „Воде Српске“ евидентирано је више од 20.000 обвезника посебних водних накнада, са свим подацима потребним за њихово праћење.

ИНТЕРВЈУ: **СТЕФАН МИТРОВИЋ**, ДИРЕКТОР ЈЕДИНИЦЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОЈЕКТА ПРИ МИНИСТАРСТВУ ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ У ВЛАДИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Слиједе нове инвестиције у сектору водопривреде

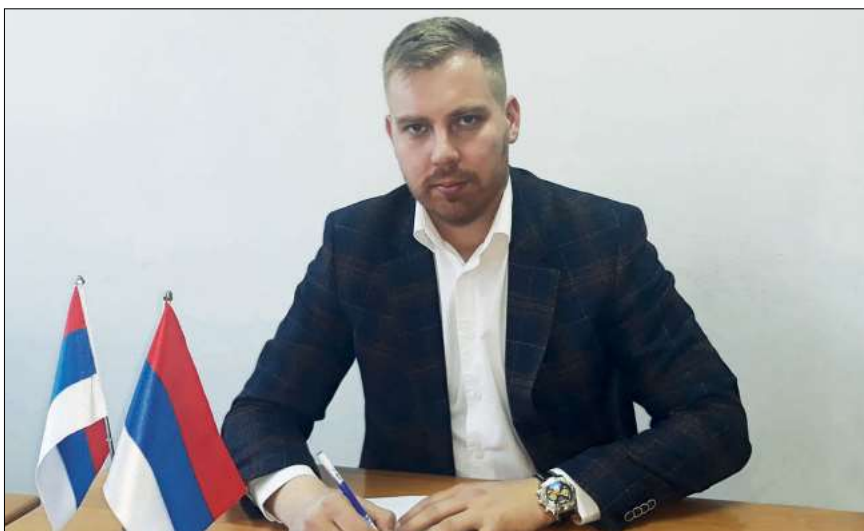
Планирано је више инвестиција које треба да допринесу бољој заштити од поплава и укупном унапређењу система водопривреде у Републици Српској

Стефан Митровић, директор Јединице за координацију пољопривредних пројеката при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде у Влади Републике Српске, каже у интервјуу за билтен ЈУ „Воде Српске“ да су посредством ове Јединице у претходних неколико година успјешно финансиране значајне инвестиције у водопривреди.

- Јединица има одличну сарадњу са свим институцијама Републике Српске при реализацији важних пројеката у надлежности ресорног министарства. Изузетну сарадњу имамо и са ЈУ „Воде Српске“. Успјешно је завршено више важних пројеката у водопривреди, каже Стефан Митровић.

Који су најзначајнији пројекти у водопривреди који су до сада финансирани преко Јединице за координацију пољопривредних пројеката?

- У оквиру Пројекта заштите од поплава ријеке Дрине који се финансира из кредита Свјетске банке завршено је више подпројеката на подручју Семберије а који су у надлежности ЈУ „Воде Српске“ у укупној вриједности од 6.200.964,70 конвертибилних марака, и то: Радови на доводном каналу из ријеке Дрине у водозахват канала Дашица, санција обале ријеке Дрине у Балатуну у дужини 622,60 метара, санација обале ријеке Дрине на локацији еко кампа у Амајлијама у дужини 1.110,26 метара, санација обале ријеке Дрине у Поповима у дужини 642,16 метара, санација обале ријеке Дрине на локацији „Три длаке“ у дужини 591,13 метара, санација обале ријеке Дрине на локацији Орлово поље у дужини 1.280 метара, санација обале ријеке Дрине на потезу Попови - Амајлије у дужини 1.498,90 метара, санација обале ријеке Дрине узводно од водозахвата у Јањи у дужини



У ОКВИРУ ПРВЕ ФАЗЕ ПРОГРАМА ИНТЕГРАЛНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РИЈЕКА САВЕ И ДРИНЕ, РАДИЋЕ СЕ ПРОЈЕКТИ У ВРИЈЕДНОСТИ ОКО 30 МИЛИОНА ЕВРА

1.095,88 метара, и санација обале ријеке Дрине на локацији низводно од ушћа ријеке Јање у дужини 469,70 метара.

Такође, завршени су и подпројекти који су у надлежности Града Бијељина у укупној вриједности од 6.609.055,78 конвертибилних марака а односе се на регулацију ријеке Јање у дужини од 1,8 километара и изградњу моста на ријеци Јањи на магистралном путу Бијељина - Зворник.

Које су најзначајније активности Јединице везане за водопривреду које су планиране за 2021. годину и током наредних година?

- У оквиру прве фазе Програма интегралног развоја коридора ријека Саве и Дрине процијењене укупне вриједности око 30 милиона евра, планиране су следеће активности: Реконструкција водотока Гомјеница у Приједору у дужини од четири километра у вриједности око 3,2 милиона евра, затим реконструкција

Главног ободног канала (ГОК) у Бијељини у вриједности око пет милиона евра, регулација ријеке Врбас у Бања Луци у дужини око шест километара планиране вриједности око 11,8 милиона евра. Радиће се и пројекат обнове, рестаурације и пошумљавања зона бујичних водотока на сливу ријеке Врбање, са усмјерењем на смањење деградације земљишта и бујичних поплава у планираној вриједности од 500.000 евра, затим успостављање шумских плантажа у поплавном подручју Саве и Врбаса у вриједности од 510.000 евра, оснивање арборетума у Бања Луци планиране вриједности 505.000 евра, пројекат заштите водноеколошког потенцијала и биодиверзитета Уне у вриједности инвестиције 210.000 евра, израда студије и техничке документације интегралног управљања доњим током ријеке Босне планиране вриједности 640.000 евра, и друге активности.

СРПСКА НАСТАВЉА ИЗГРАДЊУ МЈЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА

Након успјешног провођења пројекта „Хитне помоћи и заштите од поплава у Републици Српској“ за који је 2014. године одобрен кредит од 55 милиона

евра, Европска инвестициона банка одобрила је нови кредит у износу од 19 милиона евра за пројекте заштите од поплава у Републици Српској. Тиме Репу-

блика Српска започиње нови инвестициони циклус у водопривреди са више мјера које би требало да буду завршене до 2024. године.

САНАЦИЈА РИЈЕКЕ ВРБАС КРОЗ ГРАДСКО ПОДРУЧЈЕ ГРАДА БАЊА ЛУКА

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
3.000.000 ЕВРА



САНАЦИЈА РИЈЕКЕ МИЛОШЕВИЦЕ У ГРАДУ ПРИЈЕДОР

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
1.660.000 ЕВРА

НАДОГРАДЊА НАСИПА РИЈЕКЕ БОСНЕ У МОДРИЧИ

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
3.800.000 ЕВРА



РЕГУЛАЦИЈА РИЈЕКЕ СТУДЕНИ ЈАДАР (МИЛИЋИ)

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
750.000 ЕВРА

САНАЦИЈА КОРИТА РИЈЕКА ЛИЈЕШАЊ И ГРАБ У ГРАДУ ДОБОЈ

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
1.000.000 ЕВРА



РЕГУЛАЦИЈА РИЈЕКЕ ЈОШАВКЕ (ОПШТИНА ЈЕЗЕРО)

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
400.000 ЕВРА

ДРИНСКИ НАСИП, ФАЗА 1 ОД УШЋА РИЈЕКЕ ЈАЊЕ У ДРИНУ ДО УСТАВЕ У ЈАЊИ (БИЈЕЉИНА)

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
1.600.000 ЕВРА



РЕВИТАЛИЗАЦИЈА КАНАЛА БОРНА (ГРАДИШКА)

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
400.000 ЕВРА

РЕГУЛАЦИЈА РИЈЕКЕ ХОЧЕ, ФАЗА 1 (ЗВОРНИК)

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
1.100.000 ЕВРА



САНАЦИЈА КАНАЛСКЕ МРЕЖЕ НА ПОДРУЧЈУ ПС „ЂУРИЋИ“ ТИЊА-ТОЛИСА (ДОЊИ ЖАБАР)

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
500.000 ЕВРА

САНАЦИЈА ЦРПНИХ СТАНИЦА НА ПОДРУЧЈУ СРПЦА, БРОДА, ШАМЦА И БИЈЕЉИНЕ

ВРИЈЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈЕ:
3.000.000 ЕВРА



УГОВОР О НАДЗОРУ НАД РЕАЛИЗАЦИЈОМ ПРОЈЕКТА:

1.300.000 ЕВРА
РЕЗЕРВНА СРЕДСТВА:
490.000 ЕВРА

Важни радови у 2021. години

У Сектору за управљање водама ОРС Требишњице планирају да, поред редовних активности, у 2021. години реализују и више мјера заштите од поплава на овом подручју

Према ријечима Бранка Чолића, помоћника директора ЈУ „Воде Српске“ за Сектор за управљање водама ОРС Требишњице, у плану је наставак радова заштите од поплава започетих у 2020. години, као и неке нове мјере.

- Планиран је наставак санације порушених бетонских зидова одводног канала „Око“ у дужини од 160 метара, што је наставак регулације започете у 2020. години. Канал „Око“ налази се у урбаном дијелу Требиња и служи за одводњу воде од извора до ријеке Требишњице.

У плану је и регулација одводног канала „Подгљивље - Градина - ријека Требишњица“, дионице 2 и 3. У 2018. години урађена је регулација дионице 1 у дужини од 171,70 метара. План ЈУ „Воде Српске“ је да у 2021. години завршимо и регулацију остале двије дионице у дужини од 400 метара, дионица 2 - 260 метара и дионица 3 - 140 метара. За дионицу 2 постоји пројектна документација и у току је процедура за добијање грађевинске дозволе, а процијењена вриједност радова на овој дионици је око 170.000 КМ. За дионицу 3 потребно је урадити главни пројекат како би се створили услови за добијање дозвола за грађење. Вриједност радова за дионицу 3 процјењује се на око 120.000 КМ.

Чолић истиче да је у плану Сектора за управљање водама ОРС Требишњице за 2021. и регулација дијела корита ријеке Мушнице од проточне бране низводно од Автовца у општини Гацко.

- Након заједничког обиласка терена представника ЈУ „Воде Српске“, Републичке водне инспекције и општине Гацко, констатована је потреба за хитним чишћењем водотока Мушнице низводно од Автовца, како би се обезбиједио пројектовани попречни профил и околно подручје заштитило од поплава. За ове потребе урађен је елаборат по коме је предвиђена регулација Мушнице у дужини од 715 метара а вриједност радова процијењена је на 65.000 марака.

Планиран је и наставак регулације



Бранко Чолић, помоћник директора ЈУ „Воде Српске“

дијела корита ријеке Заломке на подручју општине Невесиње ради спречавања излијевања воде на магистрални пут Мостар - Гацко (М-61) на три критичне локације: Вртич, Вишњево и Риља. Елаборатом је предвиђена регулација корита Заломке у дужини од 3,5 километра а радови се изводе по дионицама, у складу са финансијским могућностима ЈУ „Воде Српске“, каже Бранко Чолић.

Поред радова на терену, у Сектору

У ТОКУ ЈЕ И ПРОЦЕДУРА НОВЕЛАЦИЈЕ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ВОДАМА ОРС ТРЕБИШЊИЦЕ СА СТРАТЕШКОМ ПРОЦЈЕНОМ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

за управљање водама ОРС Требишњице раде и на припремању пројектне документације за неопходне мјере у водопривреди на свом подручју.

- У току је израда техничке документације „Одводња Петровог поља“ чији циљ је да се утврди најповољније и најоптималније техничко рјешење за одводњавање Петровог/Мокрог поља. Наиме, због конфигурације терена и висинског положаја канала у Мокром

пољу, значајан дио поља у периоду повећаних падавина често је под водом. Као такво, оно представља типично крашко поље у којем су дотоци већи од капацитета понирања, што представља огроман проблем за култивисање поља и интензивно бављење пољопривредом иако је на овом дијелу урађен систем наводњавања. Како су у постојећим условима ограничени капацитети понора и одводника из поља, заштита од поплава може се рјешавати само изградњом насипа и канала. Планирана је и израда главног пројекта одводног канала „Вруље“, на потезу МЗ Горица - ријека Требишњица. На излазу из МЗ Горица налази се повремени извор Вруље, тако што подземна вода извире и плави околно пољопривредно земљиште јер капацитет понора је мањи од издашности изворске зоне. Да би се ово подручје заштитио од плављења потребно је урадити пројектну документацију за регулацију повременог водотока, каже Чолић.

Бранко Чолић додаје да је планирана и израда главног пројекта за уређење одводног канала „Подгљивље - Градина - ријека Требишњица“ за дионицу 3, као и процедура новелације Плана управљања водама ОРС Требишњице са стратешком процјеном утицаја на животну средину.

Примјена „FIDIC“ модела за праћење пројеката

ПИШЕ: Младен Антонић, мастер инжењер грађевинарства

**НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРОЈЕКТА;
СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА ОРС САВЕ**

У оквиру Сектора за управљање водама обласним ријечним сливом Саве функционише Одјељење за праћење пројеката које је основано са циљем да учествује у активностима припреме и реализације инфраструктурних пројеката који се финансирају из домаћих фондова и организација, програма Европске уније, као и других видова финансирања од стране осталих међународних финансијских институција као што су Европска инвестициона банка, Европска банка за обнову и развој, Свјетска банка и друге.

Тренутно, примарни фокус Одјељења представља праћење реализације пројекта „Хитне помоћи и заштите од поплава у Републици Српској“. За реализацију овог пројекта Министарство финансија и трезора БиХ и Министарство финансија Републике Српске потписали су уговор о финансирању са Европском инвестиционом банком за добијање кредитних средстава у износу од 55 милиона евра, а за имплементацију ових кредитних средстава задужено је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у Влади Републике Српске, односно Јавна установа „Воде Српске“ Бијељина. Формиран је и тим (PMU) који се састоји од чланова испред кључних институција (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде; Министарство финансија; Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију; ЈУ „Воде Српске“) који је задужен за управљање пројектом. Имајући у виду лоше стање објеката за заштиту од поплава у Републици Српској због деценијског недостатка средстава за њихово редовно одржавање, као и због великих штета које су забиљежене у току катастрофалних поплава 2010. и 2014, кроз пројекат „Хитне помоћи и заштита од поплава у



Републици Српској“ унапређује се поузданост система заштите од поплава на подручју слива ријеке Саве у Српској.

Узимајући у обзир временску дистанцу од изградње постојећих објеката заштите од поплава до данас и њихову комплексност у систему заштите људи и добара, те потребу за њиховим поузданим функционисањем, било је потребно

започети са активностима на њиховој реконструкцији што је захтијевало значајна финансијска средства. Финансијски аранжман код међународних финансијских институција, у конкретном случају код Европске инвестиционе банке, условљен је поштовањем и примјеном одређених процедура као што су тендерске процедуре, међународне уговорне процедуре (FIDIC), међународни стандарди и слично, а прије свега је неопходно испоштовати постојеће законске прописе који се примјењују у Републици Српској и БиХ.

„FIDIC“ модели уговора се развијају већ више од педесет година као међународни стандард за консултантску индустрију. Они су препознати и користе се глобално у многим јурисдикцијама и на разним врстама пројеката, с циљем да се успоставе општи услови за сагледавање тока пројекта и стандардизовање рјешења за различите врсте спорних ситуација до којих може доћи у току реализације пројекта. Ова стандардизована рјешења пружају могућност за уочавање најчешћих проблема у току рада на пројекту и дефинишу задатке и одговорност уговорних страна у њихо-

„FIDIC“ МОДЕЛИ УГОВОРА СЕ РАЗВИЈАЈУ
ВЕЋ ВИШЕ ОД ПЕДЕСЕТ ГОДИНА КАО МЕЂУНАРОДНИ
СТАНДАРД ЗА КОНСУЛТАНТСКУ ИНДУСТРИЈУ.
ОНИ СУ ПРЕПОЗНАТИ И КОРИСТЕ СЕ ГЛОБАЛНО
У МНОГИМ ЈУРИСДИКЦИЈАМА И НА РАЗНИМ
ВРСТАМА ПРОЈЕКТА.



Књиге из „FIDIC“ дуге

вом рјешавању. „FIDIC“ је до сада развио седам различитих услова уговора и водич за „FIDIC“ моделе уговора. Сваки од њих је означен другом бојом па их зовемо - „FIDIC“ дуга.

Најважнији документи којима се регулишу међусобни односи извођача и инвеститора, односно које је Јавна установа „Воде Српске“ користила приликом уговарања у циљу реализације пројекта „Хитне помоћи и заштите од поплава у Републици Српској“ су „FIDIC Conditions of Contract for Construction (Pink Book – Multilateral Development Bank Harmonised, June 2010)“ и „FIDIC Conditions of Contract for Plant and Design-Build (Yellow Book First Edition 1999)“.

У уговорима везаним за међународ-

ва уговорања који је први пут примјењен у ЈУ „Воде Српске“ јесу услови уговарања за постројење и пројектовање-изградњу према „FIDIC“ жутој књизи. Овај тип уговора препоручује се за пројекте гдје опрема има значајан удио у укупној вриједности. Овакви уговори се закључују за извођење грађевинских радова заједно са испоруком и монтажом опреме, код којих пројекат израђује извођач, као и код саме испоруке опреме (машинске и/или електро).

Конкретан случај уговарања према „FIDIC“ моделу ЈУ „Воде Српске“ спровела је за Тендерску групу 11 – рехабилитација пумпних станица на подручју Републике Српске, која је подразумијевала одређене грађевинске радове, на-



ну инвестициону изградњу, најчешће се примењују општи услови које је издала Међународна федерација инжењера консултаната „FIDIC“. „FIDIC“ услови доживјели су најширу међународну примјену јер су у њима у великој мјери уравнотежена права и дужности свих уговорних страна.

Имајући у виду чињеницу да два пројекта никада нису иста, „FIDIC“ препознаје да су за специфична пројектна питања потребни посебни услови који се прилагођавају од случаја до случаја. Због тога сви „FIDIC“ уговори садрже смјернице за припрему посебних услова и дају примјере за подручја у којима се могу тражити посебне одредбе за специфичне пројекте. Кроз посебне услове одредбе општих услова се мијењају, бришу или допуњавају.

Као један од карактеристичних типо-

КОНКРЕТАН СЛУЧАЈ УГОВАРАЊА ПРЕМА „FIDIC“ МОДЕЛУ ЈУ „ВОДЕ СРПСКЕ“ СПРОВЕЛА ЈЕ ЗА ТЕНДЕРСКУ ГРУПУ 11 - РЕХАБИЛИТАЦИЈА ПУМПНИХ СТАНИЦА НА ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

бавку нове хидромашинске и електро опреме, као и ремонт постојећих пумпних агрегата на одређеним локацијама, укупно 22 радне секције. Извођач радова била је шпанска фирма „OCIDE CONSTRUCCION“.

Уговором је било предвиђено тестирање способности извођача радова на извршењу првих пет радних секција: ПС

Уна - радна секција бр. 2, ПС Повелич - радна секција бр. 12, ПС Долина - радна секција бр. 14, ПС Кеј - радна секција бр. 15 и Устава Рача - радна секција бр. 19.

Радови на реализацији Уговора ТГ11 су почели припремом пројектне документације (идејни пројекти и главни пројекти) за првих пет радних секција. У току реализације пројекта, због великог броја варијација које су настале као последица недостатака у тендерској документацији и нових захтјева уговорног органа, побољшања које је предложио извођач радова, као и недовољних капацитета извођача, постало је сасвим јасно да извођач неће завршити ни првих пет радних секција у уговореном року. Ипак, извођач је на крају успио да предвиђене радове за првих пет радних секција приведе крају. Тренутно за предметне секције траје гарантни период као и завршна тестирања опреме која због неповољних хидролошких услова нису раније спроведена.

Због евидентног недостатка капацитета извођача, ЈУ „Воде Српске“ одлучила је да приступи споразумном раскиду уговора за ТГ11 у циљу окончања уговора и припреме новог тендерског документа којим би се отклониле све недоречености уочене у реализацији уговора за ТГ11.

Генерални закључак је да је имплементација пројекта које финансирају међународне финансијске институције другачија у односу на традиционални приступ. Како би се успјешно реализовала средства финансијских институција која су на располагању институцијама ентитета у БиХ, потребно је прилагодити приступ у имплементацији. Потребно је унаприједити искуства у примјени међународних уговорних процедура. У конкретном случају примјена модела уговора према „FIDIC“ жутој и пинк књизи захтијева њихово темељно познавање. ЈУ „Воде Српске“ је у неколико наврата добијала грант средства за техничку асистенцију међународног консултаната „COWI IPF“ која се огледала у припреми тендерских докумената, праћењу процеса набавке и евалуације, управљању уговорима на пројекту „Хитне помоћи и заштите од поплава у Републици Српској“, те едукацији и јачању капацитета унутар Јавне установе „Воде Српске“.

Сачувати љепоту ријека, језера и потока у Подрињу

Подслив ријеке Дрине у Републици Српској обилује природним љепотама међу којима се издвајају ријеке, језера и потоци који су међу најљепшима у свијету

Подручна канцеларија за подслив ријеке Дрине у Зворнику почела је са радом 2013. године као саставни дио Јавне установе „Воде Српске“ Бијељина. Својим дјеловањем покрива подручје градова и општина Републике Српске у подсливу ријеке Дрине. Тренутно има осам запослених и два приправника на стручном оспособљавању.

Запослени у Подручној канцеларији у Зворнику обављају послове везане за обрачун, прикупљање и праћење посебних водних накнада, издавање водоправних аката, кориштење водних ресурса и заштиту од штетног дјеловања вода, успостављање водног информационог система и повезивање са другим информационим системима и друге послове из надлежности ЈУ „Воде Српске“. Такође, запослени у овој подручној канцеларији прате реализацију уговора о дислокацији и вађењу материјала из водотока ријеке Дрине на пословима чишћења и уређења ријечног корита. Тренутно је активно седам локација на подручју Фоче, Братунца и Зворника.

Од великих поплава 2014. године до данас, на подручју које је у надлежности Подручне канцеларије за подслив ријеке Дрине, започето је и реализовано више инвестиционих пројеката заштите од поплава.

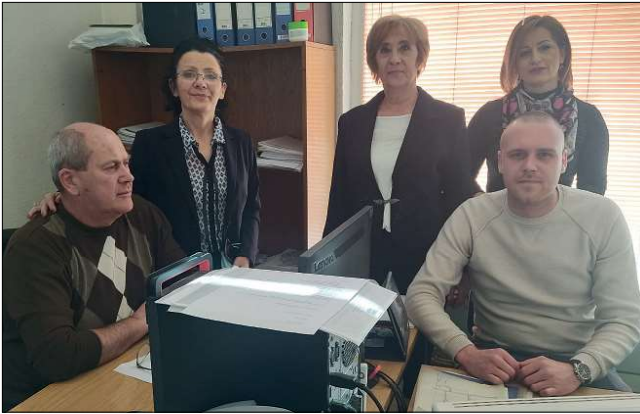
У оквиру мјера хитне санације водопривредних објеката у Републици Српској који су оштећени у поплавама 2014. године, а које су финансиране средствима Фонда солидарности Републике Српске, завршена је регулација дијела корита ријеке Сапне (Зворник), регулација дијела корита ријеке Хоче (Зворник), регулација дијела корита ријеке Златице (Зворник), уређење дијела корита ријеке Ловнице на потезу манастирског комплекса Ловница (Шековићи), санација и регулација дије-



ла водотока Зеленог Јадра код старе пијаце (Милићи). За наведене мјере на подручју подслива ријеке Дрине укупно је из Фонда солидарности Републике Српске инвестирано око 1,6 милиона конвертибилних марака са ПДВ.

У оквиру пројекта „Хитне помоћи и заштита од поплава у Републици Српској“ који се финансира кредитним средствима Европске инвестиционе банке, на подручју које покрива Подручна канцеларија за подслив ријеке Дрине реализоване су следеће мјере: Санација корита ријеке Дрињаће (Шековићи), Санација корита ријеке Ракитнице (Рогатица), Регулација ријеке Крижевице (Братунац), као и изградња мјера заштите од поплава у Милићима. На поменуте мјере до сада је уложено укупно око 12 милиона конвертибилних марака са ПДВ.

Подслив ријеке Дрине у Републици Српској обилује природним љепотама међу којима се издвајају ријеке, језера и потоци који су међу најљепшима у свијету. Због тога је неопходно да сви запослени у Подручној канцеларији за подслив ријеке Дрине, као и све локалне заједнице и становници Подриња, у наредном периоду посебну пажњу посвете побољшању еколошке ситуације на водоточима на овом подручју.



АКТУЕЛНОСТИ ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ПОПЛАВНО ПОДРУЧЈЕ САВЕ - ГРАДИШКА

Реконструкција цјелокупног система одбране од поплава

У Канцеларији за поплавно подручје Саве у Градишци обављају се послови одбране од поплава на подручју Дубичког поља у општини Козарска Дубица, Лијевче поља у општини Градишка и Србачко-Ножицке равни у општини Србац. Укупна дужина главних одбрамбених насипа у овом поплавном подручју уз ријеке Саву, Врбас и Уну износи 117,5 километара, а дужина главних ободних канала у систему одбране од поплава износи 85 километара. У поплавном подручју „Горња Сава“ постоји и девет црпних станица (Главинац 1 и 2, Орахова, Лиман, Долина, Матура, Бајинци, Повелич и Ина) за препумпавање падавинских вода у главне водотоке. Укупно је уграђено 17 пумпних агрегата капацитета од 50 кубних метара у секунди и инсталисане снаге од 4.200 киловата. Укупна површина сливног подручја је око 30.000 хектара.

Руководилац канцеларије Горан Вукотић каже да се у Канцеларији за поплавно подручје „Горња Сава“ извршавају сви послови према годишњим плановима ЈУ „Воде Српске“.

- Канцеларија располаже властитом механизацијом за редовно одржавање објеката одбране од поплава, и то са пет трактора са прикључцима за кошење, један багер, један утоваривач и један камион кипер. Уз то, у механичкој радионици располажемо стројевима за обраду метала - токарски строј, глодалица, бруснице, апарати за заваривање и друго. Са властитом механизацијом једном годишње обављамо кошење одбрамбених насипа и ободних канала, те доводних канала за црпне станице Орахова и Главинац 2, у укупној повр-



шини од око 6,5 милиона метара квадратних. Затим, извршавају се послови измуљавања главних доводних, гравитационих и одводних канала на црпним станицама, санација мањих оштећења и клизишта на насипима, ситне електро и браварске поправке на црпним станицама и остали послови, истиче Вукотић.

Након великих поплава 2010. и 2014. године у овом поплавном подручју започета је реконструкција цјелокупног система одбране од поплава. До сада је завршена санација одбрамбених насипа Орахова - Градина дужине 15 километара, ЦС Матура - ушће Јабланице дужине 26 километара, те крчење, измуљавање и профилисање већине ободних канала на подручју Градишке, Српца и Козарске Дубице. Завршено је и измуљавање доводних канала црпних станица у Дубичкој равни и канала Повелич, затим реконструкција црпних станица Долина и Повелич, реконструкција градских црпних станица Кеј у Градишци и Уна у Козарској Дубици и изградња двоводних кровова на свим црпним станицама.

Тренутно се изводе радови на савском одбрамбеном насипу у општини Србац, реконструкција црпних станица Главинац 1 и 2, Орахова, Матура и Бајинци, као и крчење и измуљавање секундарне каналске мреже у општинама Србац и Козарска Дубица.

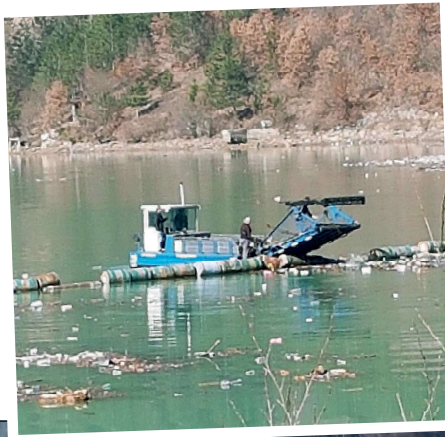
У канцеларији за поплавно подручје „Горња Сава“ Градишка, тренутно је запослено 45 радника распоређених у одјељењима за рад црпних станица и одржавање механизације и црпних станица, те административно особље и стручни сарадници за обраду водних накана и за техничке послове.



ОВО ЈЕ ОПОМЕНА ЗА СВЕ НАС!

Јавна установа „Воде Српске“, Министарство за просторно уређење, грађевинаство и екологију у Влади Републике Српске, Електропривреда РС и ХЕ на Дрини, крајем фебруара заједно су организовали једнократно чишћење плутајућег отпада у Вишеградском језеру уз ангажовање специјализованог пловног возила, сакупљача отпада „CollectiX“ њемачке компаније „Everwawe“ из Ахена.

Тоном зимских мјесеци, усљед раста водостаја притока ријеке Дрине, у



акумулацији ХЕ на Дрини нагомилана је велика количина отпадног материјала за чије уклањање је била неопходна помоћ специјализованог пловила чија посада је помогла радницима ХЕ на Дрини у чишћењу акумулације.

Овакве акције су нужност у ситуацији када су наше ријеке загађене огромним количинама отпада! Овакве слике наших ријека су опомена за све нас. Неопходно је да као друштво и сви појединачно промијенимо свијест о значају очувања ријека и природе.



ЈАВНА УСТАНОВА „ВОДЕ СРПСКЕ“ БИЈЕЉИНА Милоша Обилића 51, 76300 Бијељина; +387 55 201 784; bijeljina@voders.org

СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА ОБЛАСНИМ РИЈЕЧНИМ СЛИВОМ САВЕ: +387 55 220 360

СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА ОБЛАСНИМ РИЈЕЧНИМ СЛИВОМ ТРЕБИШЊИЦЕ: Српска 2, 89101 Требиње; +387 59 245 510; trebinje@voders.org

СЕКТОР ЗА ОДРЖАВАЊЕ ОБЈЕКТА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА: +387 55 201 903 СЕКТОР ЗА НАВОДЊАВАЊЕ И ИТ: +387 51 215 485

СЕКТОР ЗА ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ: +387 55 211 516 СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ: +387 55 222 480

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ: +387 55 226 033

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ ВРБАС - БАЊА ЛУКА: Алеја Светог Саве 16, 78000 Бања Лука; +387 51 215 485; banjaluka@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ БОСНЕ - ДОБОЈ: Војводе Мишића 22, 74000 Добој; +387 53 200 570; doboj@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ УНЕ - ПРИЈЕДОР: Алеја Козарског одреда 4, 79101 Приједор; +387 52 240 330; prijedor@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ ДРИНЕ - ЗВОРНИК: Светог Саве 66, 75400 Зворник; +387 56 215 990; zvornik@voders.org

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОПЛАВНО ПОДРУЧЈЕ САВЕ - ГРАДИШКА: Авде Ђука 11, 78400 Градишка; +387 51 815 050; gradiska@voders.org

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОПЛАВНО ПОДРУЧЈЕ ИВАЊСКО ПОЉЕ - БРОД: Светог Саве 66, 74450 Брод; +387 53 610 471; brod@voders.org

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОПЛАВНО ПОДРУЧЈЕ СЕМБЕРИЈЕ И ПОСАВИНЕ: Рачанска 29, 76300 Бијељина; +387 55 201 903